

Vilniaus universitetas
Medicinos fakultetas

STUDENTŲ MOKSLINĖS VEIKLOS TINKLO LXXVI KONFERENCIJA

Vilnius, 2024 m. gegužės 13–17 d.

PRANEŠIMŲ TEZĖS

Leidinį sudarė

VU MF Mokslo ir inovacijų skyriaus

inovacijų specialistas Kristijonas PUTEIKIS ir

administratorė Rima DAUNORAVIČIENĖ

VILNIAUS
UNIVERSITETO
LEIDYKLA

2024

Mokslo komitetas:

doc. dr. Valdemaras Jotautas
dr. Diana Bužinskienė
prof. dr. Violeta Kvedarienė
prof. dr. (HP) Saulius Vosylius
prof. habil. dr. (HP) Gintautas Brimas
Indrė Sakalauskaitė
Laura Lukavičiūtė
dr. Agnė Abraitienė
doc. dr. Jūratė Pečeliūnienė
prof. dr. Vaiva Hendrixson
doc. dr. Ieva Stundienė
prof. dr. Eglė Preikšaitienė
doc. dr. Birutė Zablockienė
prof. dr. Pranas Šerpytis
Artūras Mackevičius

dr. Žymantas Jagelavičius
doc. dr. Agnė Kirkliauskienė
prof. dr. Marius Miglinas
Žilvinas Chomanskis
doc. dr. Kristina Ryliškienė
prof. dr. Vilma Brukienė
doc. dr. Saulius Galgauskas
Andrius Žučenka
doc. dr. Birutė Brasiūnienė
doc. dr. Jaunius Kurtinaitis
prof. dr. Eugenijus Lesinskas
doc. dr. Goda Vaitkevičienė
prof. dr. Alvydas Navickas
doc. dr. Rima Viliūnienė
prof. dr. (HP) Edvardas Danila

prof. dr. Nomedą Rima Valevičienė
Teresė Palšytė
doc. dr. Vytautas Tutkus
doc. dr. Danutė Povilėnaitė
dr. Viktorija Andrejevaitė
prof. dr. Robertas Stasys Samalavičius
dr. Agnė Jakavonytė-Akstinienė
doc. dr. Jurgita Stasiūnienė
dr. Arnas Bakavičius
prof. dr. Gilvydas Verkauskas
prof. dr. Sigitą Lesinskienė
doc. dr. Marija Jakubauskienė
prof. dr. (HP) Janina Tutkuvienė

Organizacinis komitetas:

Kristina Marcinkevičiūtė
Viktorija Rakovskaitė
Austėja Grudytė
Justina Semenkovaitė
Matas Žekonis
Rokas Žekonis
Milvydė Marija Tamutytė
Augustė Senulytė
Miglė Miglinaitė
Rokas Bartuška
Damian Luka Mialkowskyj
Karina Mickevičiūtė
Jovita Patricija Druta
Emilija Šauklytė

Austėja Račytė
Tadas Abartis
Mindaugas Smetaninas
Rafal Sinkevič
Gerda Šlažaitė
Kamilė Čeponytė
Einis Novičenko
Benas Matuzevičius
Gabriela Šimkonytė
Ieva Ruzgytė
Milda Mikalonytė
gyd. rez. Valentinas Kūgis
gyd. rez. Gabrielė Bielinytė
Vėjas Vytautas Jokubynas

Deivilė Kvaraciejūtė
Julija Pargaliauskaitė
Paulius Montvila
Rūta Bleifertaitė
Alicija Šavareikaitė
Julija Kondrotaitė
Gediminas Gumbis
Joana Leščevskaja
Gabrielė Bajoraitė
Augustinas Stasiūnas
Odeta Aliukonytė
Robertas Basijokas
Elvin Francišek Bogdzevič

ISSN 2783-7831 (skaitmeninis PDF)

© Tezių autoriai, 2024

© Vilniaus universitetas, 2024

VISUOMENĖS VAISTINĖJE BESILANKANČIŲ PACIENTŲ GALVOS SKAUSMO TYRIMAS

Darbo autorė. Paulina DUNCIENĖ, VU MF, V kursas.

Darbo vadovas. Doc. dr. Jūratė PEČELIŪNIENĖ, VU MF Biomedicinos mokslų institutas, Farmacijos ir farmakologijos centras, VU MF Klinikinės medicinos institutas, Vidaus ligų ir šeimos medicinos klinika.

Darbo konsultantas. Doc. dr. Irena ŽUKAUSKAITĖ, VU Fsf, Psichologijos institutas.

Įvadas. Pasaulio Sveikatos Organizacijos duomenimis, galvos skausmas (GS) yra tarp trijų didžiausių neurologinių susirgimų pradedant nuo 5 iki 80 metų asmenų. GS yra varginantis, sukeliantis neįgalumą. Norėdami sau palengvinti GS tenkančią naštą, pacientai dažnai kreipiasi į vaistininkus, neretai įsigyja nereceptinius vaistus. Atlikti tyrimai rodo, jog dažniausiai pacientai pirmenybę teikia nereceptiniams vaistams. Taigi, visuomenės vaistinė (VV) neretai tampa pirma vieta į kurią pacientas kreipiasi dėl tik prasidėjusio GS.

Darbo tikslas. Įvertinti GS įtaką GSP kasdienei veiklai, emocinei būklei bei GSP malšinimo būdus visuomenės vaistininko praktikoje.

Darbo metodika. Skerspjūvio tyrimas. Tyrimo laikotarpis: 2023 metų spalio mėnesio iki 2024 metų balandžio. Buvo naudotas tyrimui parengtas anoniminius klausimynas, sudarytas iš sociodemografinių klausimų, GS vaistų vartojimo anamnezės, MIDAS (ang. Migraine Disability Assessment) ir SF-36 (angl. Short Form 36 Medical Outcomes Study questionnaire). Statistinė analizė atlikta naudojant ANOVA, Chi kvadrato testus.

Rezultatai. Viso buvo apklausta 130 respondentų. Iš jų N=96 (73,85 proc.) buvo moterų, N=34 (26,15 proc.) sudarė vyrų atsakymai. Respondentų amžiaus vidurkis buvo 45,82 metai, jauniausias respondentas buvo 18 metų, vyriausias – 81 metų. N=52 (40 proc.) VV besilankančių pacientų turėjo GS 3 dienų laikotarpyje prieš apsilankant VV. Iš 130 VV besilankančių pacientų, N=19 (14,84 proc.) pacientų teigė turintys gydytojo patvirtintą migrenos diagnozę, N=17 (13 proc.) moterų ir 1,5 proc. (n=2) vyrų. N=109 (83,85 proc.) VV besilankančių pacientų GS malšinimui vartojo nereceptinius vaistus. N=21 (16,54 proc.) VV besilankančių pacientų GS malšinimui vartojo receptinius vaistus. N=15 (11,72 proc.) VV besilankančių pacientų GS naudojo tiek nereceptinius, tiek receptinius vaistus. N=14 (11,11 proc.) VV besilankančių pacientų GS priepuolio metu teigė, kad stengėsi nevertoti jokių vaistų. N=6 (4,62 proc.) VV besilankančių pacientų per paskutinį mėnesį vaistus nuo GS vartojo 15 dienų ir ilgiau. N=5 (3,58 proc.) VV besilankančių pacientų vartojo vaistus nuo skausmo dažniau nei rekomendavo gydytojas/vaistininkas ar nurodyta paciento informaciniame lapelyje. N=5 (3,58 proc.) VV besilankančių pacientų nurodė "kartais" per paskutinį mėnesį vartoję vaistus nuo skausmo dažniau nei rekomenduota. Visi tyrime dalyvavę GSP buvo išskirstyti į 4 grupes

pagal migrenos įtaką kasdienei veiklai, remiantis MIDAS klausimynu: N=25 (19,23 proc.) VV besilankantys GSP priskirti "labai mažos" migrenos įtakos jų kasdienei veiklai grupei, surinkę iš MIDAS klausimyno 0–5 balų. N=15 (11,54 proc.) VV besilankantys GSP priskirti "mažos" migrenos įtakos grupei (surinkę 6–10 balų pagal MIDAS klausimyną). N=43 (33,08 proc.) VV besilankantys GSP priskirti "vidutinei" migrenos įtakos grupei. N=47 (36,15 proc.) VV besilankančių GSP priskirti "didelės" migrenos įtakos grupei. Kuo aukštesnis MIDAS balas (vidutinio ir didelio sunkumo migrenos įtakos, tuo dažniau GSP nurodė šaltų kompresų vartojimą. Migrenos diagnozės neturinti pacientų grupė turėjo geresnę emocinę būseną nei migrenos pacientai. Nustatytas reikšmingas emocinės būklės skirtumas tarp MIDAS grupių ($p=0,012$).

Išvados. GS daugiau patyrė VV besilankančios moterys. Daugiausiai GSP rinkosi nereceptinius vaistinius preparatus ir šaltus kompresus GS malšinimui. Sunkesnę ir vidutinę migreną patiriantys GSP labiausiai atžymėjo GS neigiamą poveikį fiziniam aktyvumui ir emocinei būklei lyginant su lengvomis MIDAS grupėmis.

Raktažodžiai. Galvos skausmas; visuomenės vaistinė; galvos skausmo pacientai; MIDAS; SF–36; visuomenės vaistininkas.